

TABEL 19. Sortscreening af kikærter i renbestand og samdyrkning med olieher. (P27)

Kikærter	Type	Plantebe-stand ¹⁾ , planter pr. m ²	Kikærte-bladplet, pct. dækning	Pct. dækning af jord			Grøn-hed ²⁾ , kar. 1-10	Rå-protein, pct. af TS	TKV, g	Kikærter udbytte ³⁾ , hkg pr. ha	Oliehør udbytte, hkg pr. ha
				Afgrøde	Tokimbl. ukrudt	Afgrøde					
				Blomstring		50 pct. bælje i fuld størrelse					
<i>2022. Antal forsøg</i>		2	2	2	1	2	2	1	2	2	2
Elmo	desi	51	2,5	83	2	3	88	2,0	14,2	293	29,4 ab
Amorgos	kabuli	43	1,0	85	2	3	91	3,5	15,4	358	26,6 ab
Elixir	kabuli	48	1,3	83	2	3	90	3,5	14,1	325	28,7 ab
Flamenco	kabuli	52	1,5	84	2	3	90	4,0	16,1	313	30,2 a
Flamenco, Elmo, Elixir		53	1,0	83	2	3	88	3,5	14,5	306	28,8 ab
Amorgos, olieher		42	1,0	82	2	2	90	4,0	15,5	351	21,1 ab 3,4
Elmo, olieher		53	2,5	79	2	4	84	3,5	14,4	297	19,1 b 3,3
Flamenco, olieher		46	1,3	79	2	3	85	4,0	15,8	294	21,8 ab 3,3
<i>LSD</i>										6,3	ns

¹⁾ Efter fremspiring. Udsædsmængde: 55 spiredygtige kikærter pr. m², 150 spiredygtige olieherfrø pr. m².

²⁾ Ved høst. Karakter 1-10, 1 = brun og 10 = grøn.

³⁾ Værdier med forskellige bogstaver er signifikant forskellige (p < 0,05).

Der er ikke signifikant forskel på udbyttet mellem sorterne i renbestand. Der er høstet det største udbytte i Flamenco på 30,2 hkg pr. ha. I renbestand giver Flamenco et merudbytte på 3,6 hkg pr. ha i forhold til Amorgos, det er dog ikke signifikant. Samdyrkning med havre reducerer udbyttet med op til 10,3 hkg pr. ha. Elmo samdyrket med olieher giver det mindste udbytte på 19,1 hkg pr. ha. Råproteinindhold i procent af tørstof varierer op til 2 procentpoint mellem sorterne. Elmo er modnet tidligere end de øvrige sorter, hvilket også fremgår af karakteren for grønhed. Dog har det tørre vejr hen over sommeren betydet, at væksten er stoppet forholdsvis tidligt, og kikærterne er ikke blevet ved med at vokse og sætte nye bælje, og derfor er sorterne modnet ensartet. Den forventede positive effekt af samdyrkning med olieher på modning og færre grønne frø er derfor muligvis udvisket. Råproteinindholdet i procent af tørstof har været lavest for Elmo og højest for Flamenco. Se tabel 19.

Afgrødehøjden ved blomstring har varieret mellem 22 og 28 cm, hvor Amorgos har været lavest og Elmo højest. Elmo skiller sig ud med en mere opret vækst end kabuli typerne i forsøget, og har dermed også haft en lidt lavere procent dækning af jorden. Der har ikke været problemer med skadedyr, og der har kun været et lavt angreb af kikærtebladplet. Effekten af samdyrkning med olieher med henblik på reduktion af sygdomsangreb kan derfor ikke evalueres ud fra årets forsøg.

Forsøgsserien er afsluttet.

Sorte buskbønner giver størst udbytte

> **SIDSEL BIRKELUND SCHMIDT,**

INNOVATIONSCENTER FOR ØKOLOGISK LANDBRUG

Der er gennemført to forsøg med elleve sorter af buskbønner på varme lokaliteter på henholdsvis Bornholm og Lolland. Forsøgene er anlagt på konventionel jord, og dyrkningen har været uden brug af gødning og pesticider.

Der er størst udbytte i Zenith med 18,4 hkg pr. ha og mindst udbytte i Dalmatiner og Alpena med henholdsvis 7,0 og 9,9 hkg pr. ha. Sorternes udseende, herunder farve og størrelse, har været meget forskelligt. Der er størst udbytte i de sorte buskbønner, efterfulgt af røde og dernæst hvide buskbønner. I forsøget på Lolland varierer udbyttene fra 8,6 til 23,4 hkg pr. ha, og i forsøget på Bornholm varierer udbyttene fra 4,8 til 15,9 hkg pr. ha. Se tabel 20. Buskbønnerne har været knap så modne ved høst på Lolland med et vandindhold på 15-25 procent i modsætning til Bornholm, hvor vandindholdet i buskbønnerne har været nede på 13-16 procent. På Bornholm er forsøget sået i et meget tørt såbed, og et generelt tørt vejr har bevirket, at bønnerne ikke har vokset sig særligt høje og har sat bælgene lavt. Dette har medført et stort spild ved høst. Tendensen er, at buskbønnerne med det laveste udbytte har det højeste proteinindhold i procent tørstof, varierende fra 17,4 til 25,8 procent. Se tabel 20.

TABEL 20. Sortsscreening af buskbønner. (P28)

Buskbønne	Farve	Plantebestand ¹⁾ , planter pr. m ²	Pct. dækning af jord			Afgrodehøjde, cm	Renhed, pct. i renvare	Spild, hkg pr. ha	Råprotein ²⁾ , pct. af TS	TKV, g	Udbytte, hkg pr. ha	
			Afgrode		Tokimbl. ukrudt							
		Efter fremspiring	Blomstring	50 pct. bælg i fuld størrelse								
<i>2022. Antal forsøg</i>												
Alpena	Hvid	28	3	21	58	31	32	86,3	6	20,6 bcd	170	9,9
Lingots Blanc	Hvid	32	11	25	35	30	32	98,9	7	21,2 bcd	512	10,5
Snowdon	Hvid	37	4	50	54	24	31	94,2	7	21,7 b	529	13,7
Cayenne	Rød	39	8	56	60	21	29	96,8	10	17,4 e	275	12,7
Red Cedar	Rød	53	11	58	65	18	29	93,2	17	22,0 b	437	13,8
Coho	Rød	55	12	57	68	17	33	96,7	16	19,3 bcde	408	15,4
Adams	Sort	48	6	55	63	18	31	94,4	7	18,3 de	177	15,6
Black Turtle	Sort	55	8	62	68	16	30	95,3	5	20,3 bcd	177	16,5
Zenith	Sort	48	7	65	75	13	31	95,5	6	18,7 cde	165	18,4
Dalmatiner	Sort/hvid	45	14	65	64	17	30	94,8	7	25,8 a	469	7,0
Borlotti	Spættet	53	14	61	65	18	32	96,3	9	21,2 bc	478	17,8
<i>LSD</i>										<i>1,5</i>		

¹⁾ Udsædsmængde 50 spiredygtige buskbønner pr. m².

²⁾ Værdier med forskellige bogstaver er signifikant forskellige (p<0,05).

Buskbønner kan sås, når jordtemperaturen er 10 grader. Forsøgene er sået fra midt til slut maj. Alpena har haft en lav plantebestand på cirka halvdelen af det planlagte. Alpena har derfor haft lav dækning af jorden gennem hele vækstsæsonen, og deraf det højeste ukrudtstryk på 31 procent, det højeste vandindhold og den laveste renhedsprocent ved analyse efter høst. Dalmatiner har det laveste udbytte til trods for en god plantebestand, høj afgrødedækning, moderat ukrudtsdækning, høj tusindkornsvægt og et spild ved høst, der er på niveau med seks andre sorter. Se tabel 20.

Der har ikke været angreb af bladlus eller svampesydommene *Ascochyta*, rust eller meldug. Der har heller ikke været lejesæd, hvilket kan skyldes den lave plante-højde på grund af tørke.

Forsøgsserien er afsluttet.

Ukrudt

> **LARS EGELUND OLSEN,**
INNOVATIONSCENTER FOR ØKOLOGISK LANDBRUG

Mindre ukrudt ved dyrkning på 25 cm rækkeafstand og radrensning

Der er i fire år gennemført fastliggende forsøg med forskellige ukrudtsstrategier i vårsæd. I forsøgene er hver ukrudtsstrategi gennemført i samme parcel hvert år for

at følge udviklingen i udbytte, ukrudtsbestand og arts-sammensætning af ukrudt over flere år. Ukrudtsstrategi-erne fremgår af tabel 21.

Der er ikke forskel på udbyttet mellem de forskellige strategier for mekanisk ukrudtsbekæmpelse. Det samme gør sig gældende for de strategier, hvor mekanisk bekæmpelse kombineres med en øget udsædsmængde. Ukrudtsdækningen ved skridning har været signifikant mindre ved dyrkning på 25 cm rækkeafstand og radrensning i forhold til strategien på 12,5 cm rækkeafstand, hvor der kun er foretaget blindharvning. Dyrkning på 25 cm rækkeafstand og to gange radrensning har givet den laveste ukrudtsdækning ved skridning.

Udbytte varierer i forsøgene fra 50 hkg pr. ha i havre til 66 hkg pr. ha i vårbyg. Se Tabelbilaget, tabel P29.

Afgrøden i årets tre forsøg har været vårbyg og havre. I et forsøg er første radrensning gennemført mere end en uge for sent i forhold til at opnå optimal effekt.

Der er ikke registreret angreb af sygdomme eller skadedyr, der vurderes at have betydning for udbyttet. Se Tabelbilaget, tabel P29.

I de tidligere år har der været tendens til et større udbytte og et mindre ukrudtstryk ved strategierne med radrensning og 25 cm rækkeafstand sammenlignet med strategierne på 12,5 cm rækkeafstand. Dette har gjort sig